

Dvotadeel af 20 pCt. er ubillig høi for den nuværende og til for stor Skade for den tilkommende Besiddere.

De øvrige Bemærkninger, som jeg skal tillade mig at fremsætte her, ere af mindre Betydning, end hvad jeg saaledes har tilladt mig at udvikle. Jeg troer ikke, at man i Regjelen vil kunne gjøre Regning paa, at Justitsministeriet skulde kunne faae en fuldstændig og nøiagtig Oversigt over de Indtægter, som Bøndergodset i de sidste 20 Aar har afgivet. Det vil vist ikke være ganske faa Majoratsbesiddelser, hvorom en saadan fuldstændig og nøiagtig Oversigt vanskelig vil kunne erholdes, og naar der i Loven, som en Betingelse for Tilladelse til Salget, er krævet en fuldstændig og nøiagtig Oversigt over samtlige Indtægter, som Bøndergodset har afgivet efter en Beregning af 20 Aar, saa vil der maaskee være Tilfælde, hvor Justitsministeriet vel kunde ønske at meddele sit Samtykke til Afhændelsen, men maa ansee sig for bundet ved Lovens Ord, og jeg tillader mig derfor at henstille, om der ikke i den Henseende kunde gjøres nogen Forskjel. Jeg troer ogsaa, at dette Tidrum af 20 Aar er for langt, at det ikke vil give en rigtig Oversigt over, hvad Godset virkelig kan antages at være værdt; thi i Almindelighed ere jo dog Indtægterne af Bøndergodset i den senere Periode betydelig tiltagne. Jeg kan heller ikke ansee den Bestemmelse, at Skjoderne, uagtet de blive thinglæste, ikke skulde have fuldstændig Gyldighed imod Fideicommisser, for heldig. Dette turde maaskee gaae ind paa de enkelte Detailbestemmelser, som egentlig maae høre hen under Sagens 2den Behandling, og dersom det ikke var Tilfældet, at jeg frygtede for ved en senere Leilighed mulig at blive forhindret fra at udtale mig, da jeg ikke kan forudsæe, hvorvidt jeg ved 2den Behandling vil kunne være tilstede her, saa skulde jeg ikke nu have berørt det. Jeg maa kun tilføie den Bemærkning, at efterat Loven af 4de Juni dette Aar er udkommen, som indeholder visse Begunstigelser for dem, der afhænde Bøndergodset til Brugerne, deres Børn eller Svigerbørn, synes mig en Bestemmelse, som den i det foreliggende Udkast § 6, ikke at være nødvendig.

Stampe: Jeg vilde blot tillade mig den samme Bemærkning, som nys blev fremsat af den høitærede Justitsminister, idet jeg nemlig antager, at § 6 saavel som § 7 i Lovforslaget enten bør aldeles udgaae eller omredigeres, eftersom Lehnbesidderne nu have Udgang efter Loven til at opnaae det, som de hidtil ad Bevillings-Veien maatte søge.

Orsted: Uagtet jeg vel ikke troer, at det vil vinde Bifald, troer jeg dog, at jeg bør indstille, om der ikke paa Sagens nærværende Standpunkt burde nedsettes et Udvalg til nærmere at prøve denne Sag. Det forekommer mig ogsaa, at de Bemærkninger, som den høitærede Justitsminister har gjort med Hensyn til adskillige Enkeltheder, kunde gjøre en ny Redaction fornøden, og det var dog neppe heldigt om en ny Redaction blev bragt umiddelbart ind i Forsamlingen, uden at være prøvet af et Udvalg.

Rierkegaard: Den Gang, jeg modtog det Valg, som har kaldet mig til denne Plads, vidste jeg meget godt forud, at jeg vilde komme til at stemme angaaende mange Sager, hvori jeg, i det Mindste i det Dieblit, var aldeles ukyndig, og vel ogsaa, da jeg kjendte nok til min egen Natur i det Stykke, at jeg vilde komme til at tale i mange Sager, i hvilke jeg da var ukyndig og som jeg kun i en forholdsmaessig kort Tid kunde søge at gjøre mig bekendt med. Og hvad Følgen deraf kunde og vilde blive i mange Tilfælde, forudsaae jeg meget godt, skøndt jeg dog ikke havde troet, at det skulde kommet dertil, hvortil det kom, da denne Lov forrige Gang blev forhandlet her i Thinget, at jeg nemlig ved at træde op og yttre min Ansæelse maa have udtrykt mig saa forvirret, at jeg blev aldeles misforstaaet, ikke blot af den Side, mod hvilken jeg yttrede mig, ikke blot af dem, der opfattede Sagen paa en ganske anden Maade, men netop af den Side i denne Forsamling, hvis Ordfører jeg i den Sag troede at være, og hvis Ansæelser jeg søgte at gjøre gjældende. Men, saa haard som en saadan Erfaring end kan være, saa hedder det jo: „Har man sagt A, maa man ogsaa sige B.“ Saalænge altsaa